

- مرگ = گذرگاهی به سوی حیات برتر.
- سر لوحه‌ی دعوت پیامبران: ایمان به زندگی در جهان دیگر در کنار توحید و یکتاپرستی (\oplus توحید در کنار ایمان)
- پیامبران الهی، نه تنها امکان وجود جهان دیگر را اثبات می‌کردند، بلکه با استدلال‌های مختلف وجود آن را ضروری می‌دانسته‌اند.

ضرورت دفع خطر احتمالی

- انسان در مواقعی که احتمال (\oplus یقین) خطر یا خسارتی در میان باشد، سعی می‌کند جلوی خسارت احتمالی را بگیرد و احتیاط کند. (دفع ضرر مُحْتَمَل)
- یک قانون عقلی: «دفع خطر احتمالی، لازم است».
- پیامبران عاقل‌ترین و راستگوترین مردمان در طول تاریخ بوده‌اند.
- آنان با قاطعیت کامل از وقوع معاد خبر داده‌اند و نسبت به آن هشدار داده‌اند.

دینی ۱

• همه ی آنان پس از ایمان به خدا ، ایمان به آخرت را مطرح کرده اند و آن را لازمه ی ایمان به خدا دانسته اند. (تقدم خبر از توحید بر خبر از معاد توسط پیامبران)

- در قرآن کریم نیز بعد از یکتاپرستی، درباره ی هیچ موضوعی به اندازه ی معاد سخن گفته نشده است. (تقدم توحید بر معاد در قرآن کریم)
- (سوره نساء آیه ۸۷)

اللّٰهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ ⇒ وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا: خداوند کسی است که هیچ خدایی جز او نیست . او قطعاً شما را در روز قیامت جمع می کند که شکی در (وقوع) آن نیست و چه کسی در سخن از خدا راستگوتر است ؟

عطار نیشابوری

کسی راهست جامی پر عسل پیش	مثالی گویمت ظاهر بیندیش
که زیر این عسل زهرست در جام	اگر طفلی بدو گوید بیارام
بلاشک دست از آن دارد کشیده	چو از طفل آن سخن دارد شنیده
که خواهد بود کاری صعب بر راه	ترا چندین پیمبر کرده آگاه
بگفت انبیا از خواب برخیز	بگفت طفل جستی راه پرهیز

دینی ۱

استدلال‌های قرآن کریم در مورد معاد

- دسته‌ی اول: استدلال‌های «امکان» معاد
- دسته‌ی دوم: استدلال‌های «ضرورت» معاد

الف) استدلال‌های امکان معاد:

- نتیجه: خروج معاد از امری بعید و غیر ممکن! و تبدیل آن به امری شدنی و ممکن

برخی دلایل انکار معاد:

- ۱- مقایسه واقعه‌ی بزرگ و با عظمت قیامت با قدرت محدود خود!
- بعید بودن چیزی برای انسان هرگز دلیل بر غیر ممکن بودن آن نیست.
- ۲- نشناختن قدرت خدا!

شواهد و دلایل قرآن کریم بر امکان وقوع معاد:

- ۱- اشاره به پیدایش نخستین انسان: در این آیات بیان می‌شود که همان گونه که خداوند قادر است انسان را در آغاز خلق کند، می‌تواند بار دیگر نیز او را زنده کند.

دینی ۱

(سوره یس آیه ۷۸ و ۷۹) «و برای ما مثلی زد، در حالی که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود، گفت: کیست که این استخوان های پوسیده را دوباره زنده کند؟ بگو همان خدایی که آنها را برای نخستین بار آفرید و او به هر خلقتی داناست(⊕توانا)».

۲- اشاره به نمونه هایی از زنده شدن مردگان: نقل ماجراهایی توسط قرآن که در آنها به اراده خداوند مردگانی زنده شده اند نشان دادن قدرت خدا به صورت محسوس تر

- مثال : ماجرای عزیر نبی(ع) ، پیامبر قوم بنی اسرائیل
- مشاهده استخوان های متلاشی و پوسیده^۱ ایجاد سؤال در مورد چگونگی زنده شدن آن ها^۲ به خواب رفتن و بیداری پس از صدسال
- تصوّر خواب یک روز یا نصف روز در پاسخ به پرسش خداوند از او (^۳ او از خداوند)
- الاغ پوسیده و متلاشی اما غذای سالم پس از صد سال * زنده شدن مجدد الاغ

- عزیز(ع): «می دانم که خدا بر هرکاری توانا (دانا) است.»
- نکته: در این داستان، دو مورد احیاء اموات (زنده شدن مرده) می بینیم: یکی عزیر پس از صد سال و دیگری زنده شدن الاغ که مرده و در طول سال ها فرسوده شده بود.

دینی ۱

- (سوره قیامت آیه ۳ و ۴) (خطاب به کسانی که به انکار معاد می پردازند):
«نه تنها استخوان های آن ها را به حالت اول در می آوریم، بلکه سرانگشتان
آن ها را نیز همان گونه که بوده، مجدداً خلق می کنیم».

۳- اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت (رستاخیز طبیعت):

- زندگی بعد از مرگ به عنوان یک جریان رایج در جهان طبیعت
- قرآن کریم از کسانی که با ناباوری به معاد نگاه می کنند می خواهد تا به مطالعه ی جریان همیشگی تبدیل زندگی به مرگ و بالعکس، در طبیعت بپردازند ⇐ تا این مسئله را بهتر درک کنند.
- بهار = رستاخیز طبیعت و نمونه ای از رستاخیز عظیم.
- (سوره فاطر آیه ۹) «خداست که بادها را می فرستد تا ابر را برانگیزند. سپس آن را به سوی سرزمینی مرده برانیم و آن زمین مرده را بدان [وسیله] پس از مرگش زندگی بخشیدیم. زنده شدن قیامت نیز چنین است».

مدرسه مجازی آینو